

Cēsu puikas mācās dabaszinības Francijā

ARITA LEJIŅA

Medus, vasks, gi sviests un kokosieksts bija tās dabīgās vielas, kuras Cēsu skolēni saņēma, lai iepazītu francūžu prasmes parfimērijas ražošanā.

Tāds bija viens no uzdevumiem šajā ziemā, kad cēsnieki Francijā, darbojoties projekta "Erasmus+", satikās ar citu Eiropas valstu skolēniem un franču parfimēriem. Cēsu Bērzaines pamatskolas audzēkņi un viņu pedagogi atveda idejas no Francijas, kā parfimērijā var izmantot ekoloģisku pieeju. Balzāms, krēms un dezodorants bez ķīmisku vielu pievienošanas. Braucienā uz ēterisko eļļu rūpnīcu skolēniem bija iespēja redzēt visu sagatavošanas procesu, kā dabiskās izejvielas - priežu skujas, rožu lapas, lavandu u.c., sasmalcina, tad vāra. Pēc tam skolēni saņēmuši kalkulatorus un receptes, lai paši izmēģinātu smaržu veidošanu pēc ivedotās receptes. Mājturības klasē ivedotās receptes studētas un izmēģinātas, uzzinot, ka arī kosmētisku produktu gatavošanā var izslēgt ķīmiskus elementus. Skolnieki Jānis Logins, Toms Bogdanovičs un Elvis Pujāts kopā ar vienauđiem no citām valstīm gatavoja arī Francijā atzītu veļas pulveri un citus mājās noderīgus tūrišanas līdzekļus no dabīgiem produktiem. Ārzemēs piedzīvotas neparastas ķīmijas un arī praktiskās angļu valodas stundas, kad cēsnieki klausījās citu valstu

skolēnu stāstījumos. Skolotāja Inese Aide, kas skolā vada šo projektu un bija ar skolēniem kopā Francijā, atzīst, kaut ķīmija nav no vieglākajiem mācību priekšmetiem, Francijā apgūtais skolēnus aizrāvis.

Vēl viens izglītojošs piemērs Francijā, ko baudījuši Latvijas un vēl citu valstu skolēni, bijis zaļās domāšanas restorāns. Tā princips - jāpērk tikai tie pārtikas produkti, kuriem tuvojas oficiāla derīguma termiņa beigas. Tos Francijā var iegādāties par pus-cenu. Līdz ar to restorāni svaigu maltīti var pagatavot un pārdot par zemāku cenu. Latvijas skolēni vērtējuši, ka šāda koncepta ēstuve būtu izdevīga tieši jauniešiem, lai ietaupītu vecāku doto naudu.

Karas valsts pārstāvji arī stāstīja par dabas resursu taupīšanu savā zemē. Jānis, Toms un Elvis skaidroja, kā Latvijā taupa elektroenerģiju, kā samazina dabas gāzes lietošanu, pārkārtojot siluma ražošanu ar šķeldu.

Stāstot par Cēsu skolā sniegtajiem pakalpojumiem, kas dod iespēju arī uzlabot veselību, piedalīties interešu pulciņos, citu valstu pedagogi brīnijušies, ka skolā veselības uzlabošanai ir daudz iespēju, tajā skaitā sāls istaba, un pārprasiņu, vai tiešām latvieši pārstāv valsts un pašvaldības finansētu skolu.

Maijā projekta skolu pārstāvji aicināti tikties Bulgārijā. "Redzēs, ko tur piedāvās, jo uzdevums, kas ciemiņiem jāsagatavo savā valstī, tas pats, kas Francijā – iepazīstināt ar parfimēriju, kas tapusi tikai no dabīgiem materiāliem," pastāstīja I.Aide. Nākamajā ziemā šī paša projekta dalībnieki aicināti uz Vāciju , Alpu kalniem. Turp došies skolēni, kuri tagad mācās 7. un 8. klasē. □